

Energie Samen Gelderland wil meer en sterkere energiegemeenschappen bouwen om schone energie te delen binnen en tussen de energiegemeenschappen"

*Voor: Provinciale Staten Gelderland, inspraak voor de Omgevingsverordening.
26/8/2026*

Van: Energie Samen Gelderland.

Een coöperatie van 38 coöperaties van bewoners waaronder: EC Stedendriehoek ; EC Rivierenland; EC ValleiEnergie ; EC StreekEnergie ; EC Duurzame Buren ; EC Rijn En IJssel ; Windpower Nijmegen

In vervolg op zienswijze reactienr. 441

Beste Statenleden,

Energie is de basis onder alles wat we doen.

Wat is een auto zonder brandstof? Een stuk staal dat in de weg staat.

Wat is een huis zonder elektriciteit? Een koude, onaangename plek.

Wat is een bedrijf zonder elektriciteit? Nutteloos.

Energie is de basis onder alles wat we doen, thuis en op het werk.

En de manier waarop we nu veel van onze energie produceren, loopt tegen grenzen aan. Fossiele brandstoffen zijn niet meer betrouwbaar, niet meer goedkoop en ze zijn vervuילend.

Daarom hebben we 2 oproepen:

1. Kopieer de landelijke en Europese normen hou het daar bij als consistent en betrouwbare overheid: voor Zon, Wind, Water, Geothermie, Energiegemeenschappen

2. Windmolens: de bestaande overlast-bescherming niet nog verder compliceren met afstandsnormen.

Dus de vraag is: hoe komen we aan betrouwbare, betaalbare energie, voor de lange termijn?

Voor het eerst in de geschiedenis van Gelderland kunnen we zelf energie opwekken. Daarom wil ESG meer en sterkere energiegemeenschappen bouwen. Gemeenschappen van burgers, bedrijven en andere lokale partijen die samen

energie opwekken, gebruiken, opslaan en delen. En daarna ook tussen de gemeenschappen afspraken maken.

Wat levert het ons dan op in Gelderland?

1 Iedere volgende procent energie die we met zon en wind opwekken, levert ongeveer één procent lagere energieprijzen. [100% schoon = ~30 Eur/MWh]

En er is meer.

2 Als we zelf energie opwekken, blijft de economische waarde zoveel mogelijk bij ons en stabiliseert het de prijs. Ons geld verdwijnt niet naar verre energieleveranciers of naar een wispelturige fossiele wereldmarkt.

3 Netcongestie bestrijden – verhoog dan het zelfverbruik – wek dan zelf lokaal elektriciteit op – vorm dan energiegemeenschappen.

Lokaal energie opwekken en lokaal gebruiken vergroot de mogelijkheid om zelf op lokale gelijktijdigheid te sturen. Zo belasten we het elektriciteitsnet minder en ontstaat er ruimte.

Vanuit onze deelname aan de Energieraad Foodvalley merken we dat bestuurders dit breed herkennen en stimuleren.

Dus: wat is er nodig? 4 zaken, 1 ontbreekt

1 Energiegemeenschappen stimuleren? **Check.**

2 Zorgen dat de welvaart zoveel mogelijk hier blijft, door lokale eigendom van energie-opwek? **Check.** streven naar 50 procent lokaal eigendom.

3 Efficiënt energiegebruik met een plannorm voor netbewust bouwen? **Check**

4 De ruimte voor onze eigen lokale energie-opwek? **Nog niet geregeld.**

Bij deze de oproep aan te sluiten bij de landelijke en Europese normen.

Met de huidige aanpak gaan we onze RES doelstellingen niet halen. Er zijn veel regels die bestaande belangen beschermen. Dat is begrijpelijk. Maar het gevolg is dat er op sommige plekken nauwelijks nog ruimte overblijft voor schone, lokale energie: zon, wind, water, geothermie.

En dat is eigenlijk heel apart. Want juist ieder bestaand belang heeft energie nodig. Auto's, Woningen, Bedrijven etc.

Dan kunnen we de energievoorziening toch zo organiseren dat we er een plek voor hebben? Hoe komen we aan locaties?

Laten we daarbij mogelijkheden open houden. Bijvoorbeeld door een afstandsnorm voor windenergie te hanteren die verder gaat dan wat landelijk nodig of wenselijk is. **We zijn nog steeds tegen een afstandsnorm**, omdat deze **geen extra bescherming** geeft tegen overlast bij omwonenden, maar wel de ruimte beperkt waarbinnen de RES-sen haar doelstellingen kunnen realiseren.

Als er uiteindelijk een landelijke norm komt, sluit daar dan bij aan. Als dan toch een meerderheid van de staten deze norm wil opnemen zouden we graag willen toevoegen, dat Gelderland haar afstandsnorm weer schrapt uit de verordening, zodra er landelijk wordt besloten geen of een andere afstandsnorm in te voeren.

Want iedere locatie die we onnodig uitsluiten, betekent dat we ergens anders extra ruimte moeten zoeken. En dat maakt de energietransitie moeilijker, duurder en trager.

We gaan dus plaats maken voor onze eigen energiebronnen, voor onze Gelderse energiegemeenschappen:

1. Kopieer de landelijke en Europese normen hou het daar bij als consistent en betrouwbare overheid: voor Zon, Wind, Water, Geothermie, Energiegemeenschappen

2. Windmolens: de bestaande overlast-bescherming niet nog verder compliceren met afstandsnormen.

Wat levert het ons op? ~~Energie voor onze auto's, huizen, bedrijven:~~

Goedkope, stabiele prijzen voor decennia; Minder afhankelijkheid van internationale fossiele markten ; Een elektriciteitsnet dat we slimmer en efficiënter benutten.

Maak daarom plaats voor schone, eigen energie

Q&A

Afstandsnorm Wind: overlast, verwijs gezondheidsproblemen is key – op rijksniveau bedenkend of dit anders moet dan vandaag.

Evenwichtige verdeling over de bronnen is nodig / EG-energiedelen / gelijktijdigheid

RES 1.0 (eind 2021): "Gelderland heeft een duidelijke ambitie: in 2030 willen de zes Gelderse energieregio's samen ongeveer 6,5 terawattuur duurzame elektriciteit opwekken met zon en wind. Juli 2025: ongeveer 1,8 terawattuur gerealiseerd (28 procent). Er ligt nog een enorme opgave: ongeveer 4,7 terawattuur te doen.

De provincie benoemt zelf de belangrijkste knelpunten: netcongestie, beperkte ruimte, regelgeving, draagvlak en natuur. En precies daarom moeten we niet alleen méér duurzame energie willen, maar ook ruimte maken voor die energie.

